

Sygn. akt I CSK 542/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

SSA Elżbieta Fijałkowska

Protokolant Justyna Kosińska

w sprawie z powództwa X. i Y.

przeciwko A. S.A. w W. (poprzednio : B. S.A. w W.) i C. Spółce z o.o. w W.

o ochronę dóbr osobistych,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 12 września 2014 r.,

skarg kasacyjnych powodów i strony pozwanej C. Spółki z o.o. w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 5 grudnia 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazuje
Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania
i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 października 2011 r. Sąd Okręgowy w W., uwzględniając w przeważającej części powództwo X. i Y. zobowiązał pozwaną B. sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz pozwaną C. spółkę z o.o. z siedzibą w W. do zamieszczenia w serwisach internetowych [...] i [...] odrębnych ogłoszeń przeproszających powodów za publikację we wskazanych wyżej serwisach internetowych informacji i zdjęć bezprawnie naruszających dobra osobiste powodów w postaci prawa do prywatności i czci. Sąd zobowiązał solidarnie obu pozwanych do usunięcia z prowadzonych przez siebie serwisów i ich archiwów siedmiu bliżej opisanych artykułów o tytułach określonych w treści wyroku, upoważniając jednocześnie powodów do opublikowania na solidarny koszt pozwanych wskazanych ogłoszeń w serwisie internetowym [...] oraz zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz Domu Samotnej Matki [...] kwotę 200.000 zł. Sąd Okręgowy oddalił powództwo w pozostałej części (co do części odsetek ustawowych) oraz orzekł o kosztach procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na tle ustaleń faktycznych, z których wynika, że pozwana B. sp. z o.o. jest podmiotem, któremu przysługują prawa z rejestracji domen internetowych o nazwach [...] i [...], zaś druga pozwana – C. sp. z o.o. prowadzi serwisy internetowe o tych nazwach, w których zamieszcza różnego rodzaju zdjęcia oraz utrzymane w sensacyjnym i plotkarskim tonie informacje z życia znanych powszechnie osób. Na wskazanych stronach internetowych opublikowane zostały, dotyczące osobistych spraw oraz życia małżeńskiego powodów, artykuły (informacje) ilustrowane zdjęciami i opatrzone tytułami [...],[...],[...]. Pod tymi informacjami internauci zamieszczali różnego rodzaju komentarze dotyczące treści

tych materiałów, odnoszące się do poruszanych w tych materiałach tematów z życia prywatnego powodów [...]. Powodowie wezwali pozwanych do usunięcia skutków naruszenia ich dóbr osobistych przez usunięcie wskazanych wyżej materiałów oraz widniejących pod tymi materiałami komentarzy internautów naruszających dobra osobiste powodów. Pozwani usunęli jedynie część z

zakwestionowanych przez powodów materiałów, ich pozostałej części dotyczy niniejsza sprawa. Według dalszych ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego nieprawdziwe są informacje, jakoby powódka miała decydować o obsadzie obsługi pokładowej samolotu powoda, na pokładzie którego zresztą nie ma nawet miejsca dla członków takiej obsługi. Powódka mieszka w [...] i nie lata samolotem męża do pracy w [...], jak informowały wskazane wyżej materiały. W budowanym dla małżonków domu w [...] (o budowie którego powodowie nie wypowiedzieli się publicznie) nie ma złotego posągu [...]. Jak ustalił Sąd Okręgowy, wskazane w pozwie materiały opublikowane w internecie zbulwersowały i zdenerwowały powódkę. Sąd pierwszej instancji ustalił, że obie pozwane spółki łączy umowa, na mocy której administratorem i wydawcą serwisów internetowych [...] i [...] jest C. spółka z o.o. z siedzibą w W. Sąd nie ustalił treści tej umowy, albowiem pozwani odmówili ujawnienia jej treści w niniejszym postępowaniu sądowym.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne, Sąd pierwszej instancji doszedł do przekonania, że obie pozwane spółki dopuściły się naruszenia prawa do prywatności i czci powodów przez opublikowanie plotkarskich informacji dotyczących wzajemnych relacji osobistych i małżeńskich powodów, ich majątku oraz budowanej nieruchomości w [...]. Informacje te nie wiązały się z działalnością zawodową i publiczną żadnego z małżonków, a ich zamieszczenie bez zgody powodów było bezprawne. Odpowiedzialność pozwanej B. spółki z o.o. wynika, zdaniem Sądu Okręgowego, z przysługiwania jej praw wynikających z rejestracji domen internetowych [...] i [...] (i ich utrzymania), na których doszło do naruszenia dóbr osobistych powodów. Odpowiedzialność drugiej pozwanej C. spółki z o.o. wynika natomiast z tego, że prowadzi ona wskazane wyżej serwisy internetowe, w których zamieściła kwestionowane przez powodów materiały. Powyższe uzasadniało, zdaniem Sądu pierwszej instancji, zastosowanie żądanych w pozwie niemajątkowych i majątkowych środków usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych powodów przez nakazanie obu pozwanym Spółkom, by każda z nich zamieściła w każdym z opisanych wyżej serwisów internetowych ogłoszenia o treści wskazanej w sentencji wyroku oraz usunęła z tych serwisów kwestionowane przez powodów materiały i komentarze internautów. Oceniając w świetle art. 448

k.c. roszczenie powodów o zasądzenie od pozwanych solidarnie na cel społeczny wskazany w pozwie stosownej kwoty, Sąd Okręgowy podniósł, że powodowie udowodnili winę obu pozwanych Spółek, a żądana przez powodów na rzecz Domu Samotnej Matki [...] kwota 200.000 złotych jest odpowiednia i taką też kwotę zasądził argumentując, że powodowie są osobami powszechnie znanymi, majątymi i szanowanymi, a im wyższy status osoby pokrzywdzonej, tym wyższa powinna być, zdaniem Sądu, sankcja ekonomiczna za naruszenie ich dóbr osobistych. Na wysoki stopień winy obu pozwanych wskazuje także, w ocenie Sądu Okręgowego, fakt zamieszczania reklam wykorzystujących w swej treści informacje dotyczące powodów, przy czym z przedstawionych danych wynika, że serwis [...] jest odwiedzany 185.315.000 razy miesięcznie przez 7.847.000 unikalnych użytkowników.

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionych od powyższego wyroku przez obie pozwane Spółki, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 5 grudnia 2012 roku zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił w całości powództwo skierowane przeciwko B. S.A. w W. (następcy prawnemu pierwotnie pozwanej B. spółki z o.o.) uznając, że powodowie nie wykazali, aby ten pozwany jako abonent (uprawniony z rejestracji) domen internetowych o nazwach: [...] i [...] naruszył dobra osobiste powodów, skoro nie jest wydawcą serwisów internetowych, w których ukazały się kwestionowane materiały. Pozwany jedynie zezwolił C. spółce z o.o. na korzystanie z tych domen w celu wydawania pod tymi adresami serwisów internetowych [...] i [...] i nie miał wpływu na treść materiałów w serwisach tych publikowanych. Nie ma także wpływu na usuwanie komentarzy internautów dotyczących tych materiałów.

Uwzględniając częściowo apelację drugiego pozwanego – C. spółki z o.o. Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że utrzymując obowiązek opublikowania przez tego pozwanego na stronach internetowych [...] i [...] ogłoszeń wskazanych w wyroku Sądu Okręgowego, wyeliminował z treści tych ogłoszeń słowo „czci” oraz wyeliminował obowiązek usunięcia z powyższych stron internetowych i archiwów materiału „X. z mężem” uznając, że materiał ten nie narusza dóbr osobistych powodów. Sąd Apelacyjny zgodził się z oceną Sądu pierwszej instancji, że pozostałe kwestionowane przez powodów materiały naruszyły prawo do prywatności i czci powodów, przy czym uznał, że małżonkowie

mogą wspólnie dochodzić ochrony dóbr osobistych w oparciu o tę samą podstawę faktyczną, gdy- jak w sprawie niniejszej - naruszenie odnosi się do funkcjonowania związku małżeńskiego, a nie każdego z małżonków osobno w sposób nie związany z osobą drugiego małżonka. Sąd Apelacyjny wskazał także, że Sąd Okręgowy ustalił, że informacje te zdenerwowały i zbulwersowały powódkę, nie ustalił natomiast, czy zdenerwowały także powoda. Uznał jednakże, że z uwagi na masową dostępność portali internetowych krzywda została także wyrządzona powodowi (aczkolwiek w mniejszym stopniu). Zanegował Sąd Apelacyjny trafność poglądu Sądu Okręgowego co do relacji między statusem społecznym i majątkowym osób pokrzywdzonych naruszeniem dóbr osobistych, a wysokością sankcji ekonomicznej wymierzonej sprawcy naruszenia. Sąd Apelacyjny uznał zasadzoną przez Sąd Okręgowy na cel społeczny kwotę 200.000 złotych za rażąco wygórowaną i obniżył ją do 30.000 złotych, uznając ją za wystarczającą przy uwzględnieniu sytuacji finansowej pozwanej C. spółki z o.o. Dalej idąca apelacja pozwanej C. spółki z o.o., która domagała się oddalenia żądań powodów w całości, została oddalona.

Skargi kasacyjne od powyższego rozstrzygnięcia reformatoryjnego wywiedli powodowie oraz C. spółka z o.o.

Powodowie zaskarżyli wyrok w części, to jest w pkt I : podpunktach 2, 6, 9 oraz w punkcie III i IV, zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 448 k.c., art. 24 § 1 k.c., art. 422 k.c. i art. 23 k.c. a także naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 w związku z art. 233 § 2 k.p.c. oraz art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Wnieśli o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w kwestionowanej części i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie apelacji obu pozwanych.

Pozwana C. sp. z o.o., zaskarżając wyrok w części tj. w pkt I, podpunktach 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10 oraz w punktach II i pkt III, zarzuciła naruszenie przepisów postępowania tj. art. 378 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c., art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 23 k.c. w zw. z art. 14 ust. 6 pr. prasowego, art. 24 § 1 k.c. oraz art. 448 k.c. Skarżąca wniosła o

uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w kwestionowanej części i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę wyroku Sądu Okręgowego i oddalenie w całości powództwa skierowanego przeciwko temu skarżącemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W obu skargach kasacyjnych sformułowane zostały w ramach drugiej podstawy kasacyjnej zarzuty odnoszące się do procesowej poprawności postępowania Sądu Apelacyjnego, a mianowicie zarzuty naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Zarzuty te są trafne i prowadzą do uwzględnienia obu skarg kasacyjnych, uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sformułowane w ramach pierwszej podstawy kasacyjnej zarzuty obu skarg kasacyjnych, dotyczące naruszenia art. 23, 24, 448, 442 k.c. oraz art. 14 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe nie poddają się natomiast ocenie Sądu Najwyższego z uwagi na to, że Sąd Apelacyjny, nie poczynił, wbrew swojej powinności, ustaleń faktycznych pozwalających na ocenę prawidłowości wykładni i zastosowania wskazanych w obu skargach kasacyjnych przepisów prawa materialnego (por. wyrok SN z dnia 11 marca 2003 roku, V CKN 1825/00, niepubl.).

W aktualnie obowiązującym modelu postępowania apelacyjnego sąd drugiej instancji, wskutek zaskarżenia apelacją wyroku sądu pierwszej instancji, rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia. Dokonuje własnych ustaleń faktycznych prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestając na zaaprobowanym materiale zebranym w pierwszej instancji, kontroluje prawidłowość postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związany zarzutami procesowymi przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, stosuje przepisy regulujące postępowanie apelacyjne oraz, gdy brak takich przepisów, odpowiednio przepisy dotyczące postępowania przed sądem pierwszej instancji.

Sąd odwoławczy samodzielnie ustala podstawę materialnoprawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji, będąc ewentualnie związany oceną prawną lub uchwałą Sądu Najwyższego (art. 386 § 6, art. 398²⁰ i art. 390 § 2 k.p.c., orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania, nie wykraczając poza wniosek zawarty w apelacji i nie naruszając zakazu reformationis in peius oraz rozstrzyga o kosztach postępowania (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/07 - zasady prawnej, OSNC 2008, nr 6, poz. 55).

Wbrew tym zasadom, Sąd Apelacyjny rozpoznając apelacje obu pozwanych Spółek od wyroku Sądu Okręgowego nie wskazał podstawy faktycznej swojego orzeczenia, nie poczynił bowiem własnych ustaleń, ani też wyraźnie nie wskazał, że ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego podziela w całości i uznaje za własne.

Sąd Apelacyjny zreferował wprawdzie w części historycznej swojego uzasadnienia ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, jednakże w części poświęconej podaniu motywów własnego orzeczenia o charakterze reformatoryjnym ograniczył się jedynie do lakonicznej uwagi, że „należy podzielić ocenę prawną charakteru spornych publikacji dokonaną przez Sąd Okręgowy jako naruszających dobra osobiste powodów w postaci prawa do prywatności i czci” (strona 11 uzasadnienia). Z tym sformułowaniem sprzeczny jest zresztą zakres zmiany wyroku Sądu Okręgowego przez wyeliminowanie z treści nakazanych pozwanej C. spółce z o.o. oświadczeń słowa „czci”. Nie wyjaśnił Sąd Apelacyjny przyczyn ograniczenia zakresu tych oświadczeń w stosunku do nakazanych przez Sąd pierwszej instancji mimo uznania, że opublikowane materiały naruszają zarówno prawo do prywatności, jak i cześć powodów, zarzuty sformułowane w tym zakresie w skardze kasacyjnej powodów są więc trafne.

Sąd drugiej instancji nie poczynił własnych ustaleń faktycznych dotyczących tego, czy i jakiej krzywdy (w jakim rozmiarze czy o jakiej intensywności) doznali powód i powódka na skutek opublikowania w internecie wskazanych w pozwie materiałów. Na stronie 11 uzasadnienia Sąd Apelacyjny zasygnalizował jedynie, że nie można zgodzić się z Sądem Okręgowym w kwestii rozmiaru doznanej przez

powodów krzywdy, a w konsekwencji wysokością sumy zasądzonej na wskazany przez powodów cel społeczny, zaś na stronie 12 uzasadnienia wskazał, że opublikowane materiały zdenerwowały powódkę, zauważając jednocześnie, że nie zostało ustalone w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, czy także zdenerwowały powoda. Brak jest jakichkolwiek ustaleń faktycznych Sądu Apelacyjnego i ocen we wskazanym zakresie, a mimo to Sąd Apelacyjny zaaprobował uwzględnienie przez Sąd Okręgowy powództwa w odniesieniu do obojga powodów.

Nie jest ponadto klarowne stanowisko Sądu Apelacyjnego co do podnoszonych w apelacjach obu pozwanych Spółek zarzutów naruszenia art. 23 i 24 § 1 k.c. w związku z art. 14 ust. 6 prawa prasowego i art. 448 k.c. wskutek błędnego przyjęcia przez Sąd Okręgowy, że powodom przysługują wspólne dobra osobiste w postaci wspólnego prawa do prywatności i wspólnego prawa do czci i stąd mogą oni domagać się wspólnej ich ochrony. Obie pozwane Spółki kwestionowały taką możliwość w złożonych apelacjach, wskazując, że z konstrukcji dóbr osobistych wynika, iż określone dobro osobiste może przysługiwać jedynie osobie fizycznej lub prawnej i tylko ona może dochodzić indywidualnie jego ochrony, nie istnieją zaś wspólne dobra osobiste przysługujące kilku osobom fizycznym czy też określonej grupie osób fizycznych. W odniesieniu do tych zarzutów Sąd Apelacyjny wskazał jedynie lakonicznie na stronie 12 uzasadnienia, że „wbrew stanowisku skarżącego, małżonkowie mogą wspólnie dochodzić ochrony dóbr osobistych w oparciu o tę samą podstawę faktyczną, gdy - jak w niniejszej sprawie - naruszenie odnosi się do funkcjonowania związku małżeńskiego, a nie każdego z małżonków z osobna w sposób nie związany z osobą drugiego małżonka”. Z tego fragmentu uzasadnienia, jedyne odnoszące się do sformułowanych w obu apelacjach zarzutów naruszenia prawa materialnego - art. 23 k.c. w związku z art. 14 ustęp 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, art. 24 § 1 i art. 448 k.c., nie wynika jednoznacznie, czy Sąd Apelacyjny uznał, że powodowie dochodzili, w związku z pozostawaniem małżeństwem, ochrony wspólnie przysługujących im dóbr osobistych czy też ochrony dóbr osobistych przysługujących im indywidualnie. Uniemożliwia to ustosunkowanie się do identycznego zarzutu sformułowanego w skardze kasacyjnej pozwanej C. spółki z o.o.

Sąd Apelacyjny nie poczynił także żadnych własnych ustaleń faktycznych, uzasadniających obniżenie zasądzonej przez Sąd Okręgowy sumy na cel społeczny wskazany przez powodów z 200.000 złotych do 30.000 złotych, powołując się jedynie ogólnikowo na rażące wygórowanie sumy przyznanej przez Sąd pierwszej instancji. Sąd Apelacyjny uznał 30.000 złotych za kwotę wystarczającą „biorąc pod uwagę sytuację finansową pozwanego” (strona 12 uzasadnienia) mimo, że nie poczynił żadnych ustaleń faktycznych dotyczących sytuacji finansowej i majątkowej pozwanej C. spółki z o.o. Okoliczność ta także uniemożliwia ocenę przez Sąd Najwyższy zarzutów odnoszących się do tego rozstrzygnięcia, sformułowanych w obu skargach kasacyjnych.

Powołując się na powyższe rozważania, trzeba przypomnieć wyrażony w orzecznictwie pogląd, że zastosowanie przepisów prawa materialnego do niedostatecznie ustalonego przez Sąd drugiej instancji stanu faktycznego lub w przypadku, gdy wyrok sądu drugiej instancji nie zawiera ustaleń faktycznych odnoszących się do przesłanek stosowanej normy prawa materialnego, oznacza wadliwą subsumpcję; brak stosownych ustaleń faktycznych uzasadnia zarzut kasacyjny naruszenia prawa materialnego przez niewłaściwe jego zastosowanie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 września 2012 r., IV CSK 76/12, niepubl., z dnia 18.01.2012 r., II PK 117/11, niepubl., z 18 września 1997 r., I CKN 229/97, z 26 maja 1998 r., III CRN 516/97, z 2 grudnia 1999 r., I CKN 954/98, niepubl. z 13 czerwca 2000 r., V CKN 69/00, niepubl. z 28 lutego 2002 r., III CKN 547/00, niepubl., z 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, a niepubl., z 26 listopada 1999 r., III CKN 460/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 100). Sytuacja ta zachodzi w rozpoznawanej sprawie i uzasadnia, co już wyżej akcentowano, sformułowane w ramach pierwszej podstawy kasacyjnej zarzuty materialnoprawne zawarte w skardze kasacyjnej obu stron.

Podzielić należy także podniesione w skardze kasacyjnej powodów zarzuty odnoszące się do nie wystarczającego wyjaśnienia podstawy faktycznej i prawnej poglądu wykluczającego odpowiedzialność B. S.A., skutkującego zmianą zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa wobec tego pozwanego. Nie przesądzając, rzecz jasna, na tym etapie postępowania, o trafności tezy powodów o legitymacji biernej tego pozwanego, trzeba wskazać, że Sąd

Apelacyjny zaniechał ustalenia treści stosunków faktycznych i prawnych łączących obu pozwanych w zakresie twierdzonego przez powodów ewentualnego wpływu pozwanego ad. 1 na treść serwisów [...] i [...] prowadzonych przez drugiego z pozwanych. Z akt sprawy wynika, że na rozprawie apelacyjnej w dniu 24 kwietnia 2012 roku (k. 436 akt sprawy) Sąd Okręgowy zobowiązał obu pozwanych do przedłożenia umowy dotyczącej zasad korzystania przez C. spółkę z o.o. z domen internetowych [...] i [...], do których prawa wynikające z ich rejestracji przysługują pozwanej ad. 1, zezwalając na usunięcie z niej danych finansowych, które mogły stanowić tajemnicę handlową. Dowód ten miał posłużyć ustaleniu faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i między stronami spornych, a to wobec twierdzenia powodów, że obie pozwane Spółki ponoszą odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych powodów kwestionowanymi publikacjami. Trzeba podzielić zarzut skargi kasacyjnej powodów, że Sąd Apelacyjny zaniechał rozważenia znaczenia i skutków odmowy przedstawienia przez pozwanego ad. 1 umowy zawartej z pozwanym ad. 2 o zasadach korzystania przez drugiego pozwanego z domen internetowych [...] i [...], co mogło mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy w sytuacji, gdy Sąd Apelacyjny nie uchylił swojego postanowienia dowodowego dotyczącego wskazanej kwestii.

Z przedstawionych wyżej rozważań wynika także zasadność sformułowanego w obu skargach kasacyjnych zarzutu naruszenia art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.. przez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób nie spełniający wymogów stawianych uzasadnieniu orzeczenia reformatoryjnego, przez co wyrok Sądu Apelacyjnego nie poddaje się, z wyłożonych wyżej przyczyn, pełnej kontroli kasacyjnej z punktu widzenia sformułowanych w obu skargach zarzutów naruszenia prawa materialnego. Naruszenie art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie ma wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną. Za taką wadliwość uznać należy całkowite zaniechanie ustosunkowania się do poczynionych przez sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych i przeprowadzonego postępowania

dowodowego, co stanowi obowiązek każdego sądu merytorycznie rozpoznającego sprawę, zwłaszcza w sytuacji sformułowania w apelacji zarzutów odnoszących się do oceny dowodów i ustaleń faktycznych. Wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku Sądu drugiej instancji polega nie tylko na wskazaniu przepisów prawa, ale także na przedstawieniu ich interpretacji oraz podaniu, w jaki sposób wpływają na treść wyroku. Wskazanych elementów uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera.

Za trafny uznać także należy zarzut pozwanej C. spółki z o.o. naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 378 § 1 k.p.c. przez zaniechanie szczegółowego ustosunkowania się do wszystkich zarzutów apelacji wniesionej przez tego pozwanego. W apelacji tej pozwana Spółka zarzuciła naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 1 k.p.c., art. 23 i 24 § 1 k.c. w związku z art. 14 ustęp 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, art. 24 § 1, art. 448 k.c., art. 14 ust. 1 i 15 ustawy z dnia 18 lipca 2002 roku o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. nr 144, poz. 1204 ze zm.), art. 480 § 1 w związku z art. 24 § 1 w związku z art. 369 k.c. oraz naruszenia art. 32 ustęp 1 i art. 54 Konstytucji R.P. Brak ustosunkowania się przez sąd drugiej instancji do wskazanych zarzutów apelacji, stanowiąc naruszenie art. 378 § 1 k.p.c., uniemożliwia kontrolę zgodności zaskarżonego wyroku ze wskazanymi w skardze kasacyjnej przepisami prawa materialnego i uzasadnia jej uwzględnienie w zakresie tego uchybienia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2007 r., II CSK 122/07, niepubl. i z dnia 7 listopada 2013 r., V CSK 550/12, niepubl.).

Nie przesądzając więc w jakikolwiek sposób kierunku i treści przyszłego rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, które powinno zapaść po dokonaniu przez Sąd Apelacyjny własnych, jednoznacznych ustaleń faktycznych oraz przeprowadzeniu oceny trafności poglądów prawnych Sądu Okręgowego należało na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzec jak w sentencji.

